

8. Dąbkowski P. Litkup w prawie polskiem śriedniowiecznem. *Przegląd historyczny*. Tom V / pod red. J. K. Kochanowskiego. Warszawa: Skład główny w administracji tow. Mil. Hist., 1907. S. 377–383.

ТЕОРІЯ ВІТЧИЗНЯНОГО НОРМОТВОРЕННЯ: ТРАДИЦІОНАЛІСТСЬКИЙ ПОГЛЯД

Голубош Г. В.

студент III курсу

юридичного відділення спеціальності «Право»

Рівненського коледжу

Національного університету біоресурсів

і природокористування України

м. Рівне, Україна

Кріцак І. В.

кандидат юридичних наук, підполковник поліції,

помічник начальника

Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області

м. Івано-Франківськ, Україна

Від обраного вектору вітчизняної нормотворчості залежить подальший розвиток держави. Тому «керманічами державного корабля» мають бути не випадкові особистості, а професіонали своєї справи, подібно великим державцям Київської Русі Володимирі Великому та Ярославу Мудрому, які, незважаючи на окремі поразки, досягли неперевершеного успіху на усіх фронтах державного управління. Та чи усвідомлюють вітчизняні управлінці, яким шляхом йдуть, чи є вони професіоналами своєї справи, чи несуть відповідальність перед нинішніми і прийдешніми поколіннями, дітьми, внуками і правнуками за якість нормотворчої роботи, що є наслідком процвітання держави? Від усвідомлення чіткої цілі, тобто державної ідеології, залежатиме мобілізація народу навколо національної ідеї, яка є об'єднуючим фактором, здатна згуртувати націю в ім'я перемоги.

Варто пам'ятати, що основою механізму держави, її наріжним каменем є нормотворчість, законодавчі акти, що регламентують діяльність усіх сфер суспільної життєдіяльності. Євангельська Істина говорить: «Спочатку було Слово». Нормотворчість і є тим словом, з якого

розпочинається прогресивний розвиток держави. Потрібно пам'ятати: коли сліпий веде сліпого, обидва в яму упадуть.

Слова можуть бути прекрасними, але головним є Дух, з яким лідер йде у бій. Чи повірить йому народ, чи відчуже в його словах фальш, лукавство і неправду, чи дасть йому шанс на перемогу? Тому в основі нормоворчості лежить не лише Слово, але й Дух. Коли іконописець пише ікону «з нечистим серцем», він приречений на поразку. Такій праці має передувати молитва, строгий піст і всеохоплююче вивчення життя святого, до написання образу якого він приступає. Нормоворчість є відображенням внутрішнього світу людини, її стану, настроїв, почуттів, образу життя, стилю мислення.

Аналогічно будь-який законопроект має бути плодом узагальненого накопиченого досвіду з того чи іншого питання. Йому передують невтомна праця на ниві глибокого дослідження окресленої проблеми, що потребує законодавчого врегулювання з урахуванням усіх важливих фактів і обставин. Так, як це робить слідчий, коли веде опис події злочину, де найменші деталі можуть бути запорукою успіху його розкриття. Крім того, при написанні закону важливо задатися питанням, чи буде норма права максимально влаштовувати усе суспільство? Саме від правильно обраного шляху, від професійних якостей особистості залежатиме успіх вітчизняного нормотворення.

Нині ми перебуваємо на грані вибору між традиціоналізмом, відстоюванням духовно-культурних цінностей свого народу та глобалізмом, злиттям воедино усіх культур, націй і народностей, не говорячи вже про права людини, що часто виходять за рамки дозволеного і суперечать природному стану речей, основоположним істинам, виробленим людством віками, які прагнуть набути всеохоплюючого характеру та претендують на статус загальносвітової ідеології.

Звідси теорію вітчизняної нормотворчості доречно розглядати в ключі традиціоналістського підходу, базисом якого є духовно-культурні цінності народу, вироблені віками, з опорою на національне (канонічне, церковне право східної традиції), на приналежність до слов'янської сім'ї правових систем, християнської правової традиції; на ідею (ідеологію) православ'я, що супроводжувала наш народ протягом тисячолітньої історії, не давала йому загинути, допомагала піднятися з колін внаслідок жорстоких навал татаро-монгольського і польського іґа та у найбільш скрутні часи була консолідуючим фактором; на усвідомлення всіма забутої двохтисячолітньої християнської традиції

від часів Андрія Первозванного, який засіяв сім'я Христової віри на наших землях, воздвигнувши Хрест на Київських горах, сказав пророчі слова, що на цьому місці просіяє Благодать Божа, буде велике місто і Господь воздвигне багато Церков, а також розквіту державного життя русичів за Аскольда і Діра, княгині Ольги і князя Володимира, який хоч і знаходився на роздоріжжі укріплення християнської канонічної православної віри, та все ж зробив свідомий вибір, остаточно утвердивши її на наших землях.

Дана теорія вітчизняного нормотворення має стати наукометричним підґрунтям для всієї держави. Вона виконує роль світоглядного орієнтиру, насамперед для наукових досліджень нормотворчої діяльності органів загальнодержавного та регіонального значення, а також всього населення нашої країни, і вказує у такий спосіб дослідникам на відповідний методологічний інструментарій.

З позиції розвитку вітчизняної юриспруденції загальновідомим є факт тісної взаємодії та взаємовпливу приватного і публічного права, розмивання встановлених між ними меж. За таких умов на передовий рубіж виходить вироблення основних принципів розвитку національного права у напрямку формування наукових теорій приватного характеру, що згодом можуть претендувати на загальнодержавний статус.

Із вказаних вище міркувань постає досить не легке завдання – проаналізувати усю законодавчу базу країни на предмет відповідності вказаній теорії, європейським стандартам, національному праву, виробленому та сформованому віками, що є запорукою успіху функціонування національної правової системи на якісно нових засадах. Треба усвідомити, що нормотворчість має функціонувати як цілісна ієрархічна система взаємопов'язаних, взаємодоповнюваних і взаємозалежних правових норм у механізмі правового регулювання. Потрібно виключити дублювання норм права, а також постійно працювати над усуненням прогалин у законодавстві.

Важливо, аби державними керманічами були справжні лідери, готові пожертвувати найсокровеннішим – життям заради перемоги, кращої долі та процвітання свого народу. Органи влади і громадськість – це два крила, що виступають в якості суб'єктів нормотворчої діяльності. Вони відображають загальний (публічний) та приватний інтерес, у результаті чого втілюються в життя інтереси окремих учасників суспільних відносин на засадах реалізації прав, виконання обов'язків, додержання заборон та служіння один одному.